

avskrift emmed till O. B.-n

30/3-48.

ACC. N:R

M. 8978

: 1-76.

(originalen har 62 s.)
"se folioarkivet"

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Prof Christoffer von

Härad: Phytts

Adress: Långåkra, Åstad

Socken: Fru Åstad m. fl.

Berättat av: de ha personer, se
mss i uppt.!

Uppteckningsår: avsk. 1942.

Född år _____ i _____

Bäckvästern.

s. 1.

(F. 8. 21)

Margi m. mjölk.

s. 3.

Odins hundar.

s. 4.

(Ulma k. 28)

Swartkonst.

s. 5.

Spökhistorier.

s. 14, 35

Präghöst för o. m.

s. 18.

Kirihogvarn.

s. 20.

Försvunnet smycke.

s. 30

Ättväg.

s. 34

Moran.

s. 37

(Ulma k. 12.)

Väderleksmärken.

s. 40.

Näcken.

s. 40.

(Ulma k. _____)

Prästhistorier.

s. 42, 76

Bot mot skäver.

s. 47.

(Ulma k. 23.)

"Skänsling" - medel att upptäcka tjurar.	s. 51.
Brundvättarverk.	s. 53.
Uppteckningar om Spelleborg.	s. 55
Föreläsning höv.	s. 59.
Magi v. väring.	s. 59.
Barndomedagen.	s. 59.
Magi v. trätt.	s. 59.
Den siste avrättningen på kungstäckarna i Vemmenhöjg.	s. 61.
Spökbalo.	s. 65.
Spökpil.	s. 65.
Skuldlösa ryttare.	s. 66.
Tröllens rökskorsten.	s. 67.
St. Åkes offerhälla.	s. 68.
Kyrkogriven.	s. 68.
Trätetter levade herrmann.	s. 73.
Nissen.	s. 75.
m. m.	

ACC. N:R M. 8973:1

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bäckhästen.

Mor Nils Hendricks i " Amsterdam " i Fru Ahlstads socken kom en gång för bäckhästen i åmossebäcken vilken gick genom hennes " have ". En gång då hon stod och tvättade i åmossebäcken kom hon honom för när vilket hade tillföljd att hennes fötter svulnade och blevo så stora att strumporna höllo på att brista sade hon. Följden blev att hon måste söka bot hos en klok kvinna i Klågerup vidnamn Pettersson. Budet som gick första gång skulle fortsätta att gå alla gångarne och likaledes skulle hon köpa alla ordinerade läkemed på ett och samma ställe förordade den kloke annars hjulpo det ej. Första ordinationen att hon skulle bada i så varmt vatten hon kunde tåla under 14 dagars tid och under hela denna tid fick hon på inga vilkor gå ut under oven himmil. Första gången höll hon på att skälla sig men sedan gjorde det så godt så. Den sista natten kom bäckhästen och gick inne i hennes " have " bland kålen och skramlade med ring järnhillor för att låcka ut hinne. Detta hade signerska förutsakt. Utom badet skulle hon lägga ploster-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978: 2.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson.....

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

-lappar på alla ledor av järnsploster påsmorda fårskingslappar
samt smörja sig med gulpulveriserad "komfort" upplöst i sprit.

Bäckhästen förvillade flera nattvandrare derstädes. En
gång visade han sig som en vit häst men försvann så snart de
gingo efter honom. Hennes höns skadade han alltid så att de värp-
te "vingeläj" (mjukskalliga).

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Skåne Adress: Långåker N:st.
Socken: Fru Åstol m.fl. Berättat av: Dina personer
Uppteckningsår: år 1942 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När man inte kunde få mjölk
av kon.

En qvinna Bengta Nord i Slimminge botade det på följande vis. Hon lade en krog-yxa och ullsax i strippehyttan och mjölkade kon derpå tre gånger om dagen i tre dagar. Under tiden målde (mätte) hon kon med en ^{strättad} ~~alvärtad~~ (?) ullgarnstråd - och läste en signe formel - längs åt ryggen och över hennes korset samt band tråden om kons fot. Den sista gången skulle tråden brännas och kon hafva in askan. Kon fick ej komma under "öven" (öppen) himmel på nio dyng. ^{Med det} ~~hulpet~~ skall hafva hulpet.

När mjölken blir lång har kon "snused" (lukta) i mjölkspannen. Det hjälper om man tigande låter en tjur "snuse" i mjölkspannen och strax derefter mjölkar i den.

En hexa skulle lära sin unga dotter att hexa. Men dottern tog fel på orden och när hon gått ut om husgaveln och tog tre gånger med en slöv i luften sade hon här tar jag mjölken från

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978: 4.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

tre krykesocknar men det blev galet ty stugan höll på att drän-
kas i mjölk. Hon skulle sagt grädde. Modern hade mycket besvär
innan hon fick motat det ^{ner} mot sin unge. ?

Sagor berättade i Bösarps socken.

Odinshundarna.

Berättade en man i Bösarp följande intresanta historia.

Hundarne stå bundna uti en ekelund uti Odins skogslund,
vid Odinsjö. De äro bundna omkring en stor ek i vilken det sy-
nes en rand rundkring trädet. Froedags natt släppar Odin den
då de fara vinande genom luften.

Sebulle spådde att i samma lund skulle det i ett kärr
växa en björnebuske som kallas Måsshøjø. Den skall bliya så
stor att fienderna vid nästa värld krig skall binda sina häs-
tar i den samma.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 8978:5

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Knapen (mästertjuven i Västra Ahlsta)

Anders Månsson höll vad med länsman Holst att han skulle gå in och stjäla hans klocka över sängen der han låg och sof. Då han så en natt var inne och taget klockan nöp han länsman-
nen i tårna så att han vaknade och såg att knapen höll klockan i handen.

För knähunda och dubbla fönster va tjufvar (sade knapen) rädde.

Svartkonst vid Tandvärk.

Petter i Borgen en klok gubbe botade tandvärk:

Tandvärken var förfärligt svår och berättarens rädsla för gub-
ben ej mindra. Den morgon han botade min tandvärk var han i
log med att upphänga nät nera vid stranden och befalde mig
sitta på sten så länge. Då han hade slut sade han kort "kom
nu pog så gå vi" ! Inkomna i stugan såg jag honom gå bort till
en gammal kista och derur taga en burk med något grått inne-
håll. Och då vi derefter gingo ut medtog han i förstugan ett

ACC. NR M. 8978:6.

121.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

naverborrh och en stor yxa, jag blev rädd så att benen själfd
ty jag trodde att han ärnade hugga hufvudet av mig och derefter
borra ut tandvärken och så åter påsätta hufvudet. Han sturde
nu kosan åt skogen och stannade ej förr än vi befunno oss mitt
för en jettestor ek. Petter högg nu några kors i ekens bark
och uppflådde ett stycke varefter han borrhade ett djupt hål
på det afflåde stället, dock så att barkstycket satt fast vid
ena kanten ty det skulle växa fast åter. Sedan tog han ock
gjorde en träplagg av en växande enegren. Då detta var gjort
befaldes jag ställa mig mitt för honom och gapa det värsta
jag kunde. Han tog nu och petade tanden med enepluggen varefter
han slog den med tre slag av yxnacken in i borrhålet. Sedan
tog han och insmorde både mina kinder med burkens innehåll
varefter han tog av sig mössan. Därefter lade han både sina
hän

Obs. (här avbrytes berättelsen och något slut finnes ej.)

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:7

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Allt efter Lindkvist i V.Ahlstad.

Ej skjuta bomm.

Om man borrhade ett hål i bösskolfven och stoppade in en lefvande flädermöss sam satte en asketräpropp för sköt man aldrig bom.

Tag tre droppe blod af en lefvande flädermöss i en näsduk och stryk en tös dermed om munnen så blir hon så kär i er att ni aldrig blir henne kvitt.

Tur i allt med det spissabenet men otur med gaffelbenet. Tag och lägg en gul groda levande i en myrstak men akta dig så du ej hör henne skrika ty då blir du stendöf. Myrarne äta snart allt köttet sedan finnas de bland benen ett spitsigt och ett gaffelformat. Du tager dem båda. Pekar du med det spitsiga på en ung kvinna blir hon med det samma så kär att du får med henne som du vill. Så snart du vidrör henne med det gaffelformade så vill hon ej mera veta af dig. Du har tur i allt vad du vidrör med det spitsiga, men otur med allt du vidrör med det klöftiga.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M. 8978:8.**

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

En smed gaf sig i förbindelse med fan på vissa år då han hade tur i allt. När det var ett par år till narrade han fan en gång de plockade höns då den onde tog för hort med sina långa naglar att han skulle klippa dem varför de borde skrufvas fast i ett skrufstycke. Nu klände smeden riktet gott åt så att blodet sprutade ut. Hin jemrade sig förfärligt och till sist var ju naglarna putsade. När tiden var ute och pocker skulle taga mannen i sin lön narrade mannen honom på nytt ty han lät sin hustru kläda sig naken och så tog han henne över axeln och gick pocker till mötes. Va e de som gafvar sodant så pocker. De e skrustycket som jag får hava med mig annars kan ja jo inte arbeta. Dra så lant vegen räcker nu bodde dej och ditt skrustycke sa fan do.

Fru Everlund i Vestra Ahlstad lavade mat till Petrus.

Smeden var en gång ute i skogen och skulle fälla träd. Han hade ju som vanligt hugged fälle vid ena sidan och börjat såga

ACC. NR **M. 8978:9**

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

vid den andra samt bötjat att kila trädet öfver då själfva
pocker kom. Smeden sade då till fan " a sätt din nesa här i
sprickan men jag tager ut denna blejden och slår en större
in. Den troskyldēja fann gjorde så men det fick han djupt ång-
ra ty smeden slog ej den dagen in någon större blejde utan
pocker fick stå der tills han drog sig lös.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 8978:10.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ola Christoffersson omtalar.

Att på 1850 talet körde Nils Pers son Pär här (å detta ställe jag bor) och plöjde med en tröplog varför det var följande dragare: En svart tjur gick till höger och en röd grimad ko med vida pletta omkring öronen gick till vänster. En svart häst var som förlöpare och denna kördes utaf en s.k. körepog. " Krejin körde pär säl ".

Ola Christoffersson omtalar

Att när Sone Jöns länge byggdes hade arbetaren 1 dalar (17 öre) om dagen. Rågpriset var 24 - 30 riksdalar tunnan.

Om det regnar om söndan forr mässan

Så blir det reng hala vickan forr visso.

Berättad Anna
Hanson f. i
Döme.

Min son är min son ti han får sitt vif
Men min dotter är min dotter hela sitt lif.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR **M. 8978** : //.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hans Larsson berättar
Att Bronnkejtten i brunnen
" Busemannen i skorstenen.
" Fidjegres vusor po skralmark.

När Nils Tysk skulle vittna i Anderslöf ting hus Bar det sig
inte bättra ty han stammade: " Den gås di skär hyfvude af den
kaklar ente mer. Men domaren förstod ej vad han sa utan sade
kör ut han han får afgifva vittnesmålet skriftligt. Nu var det
så att advokaten hade inbillat honom att göra så. När han kom
ut vinkade Nils Tysk till sig den ena advokaten och sade nu
kan du få kyssa mi i röpen om det ska vara muntligt.

Enligt fru Midsommarsdräkten kallades ongerdrana den bestod
Ahlquist. af spyddetröje och ovelyf i gröna eller blåa färgar
görnforkla (görn = ulleförkläde) ,med gröna och blåa randie
samt hoetag (kläe).

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:12.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson.....

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Intalat av mig på gramofonskiva som höggs i Stockholm med jag intalade densamma i Malmö. Skivan upplästes i radio på Sv. Turistföreningens 50 års fest den 27/2 1935: Der en Lapp först talade om Lappland. Så en dr i Gottland om Gottland, Så min och derefter en värmländska om Värmland. Derefter Kronprinsen muntligen i Uppsala, alla de andra voro förut intalade i gramofonskiyor. Mellan varje var det musik.

Skåne är ett härligt land - Här nera, där jag bor i Skytts härad är klimatet härligt och varmt. Valnötsträd, äkta kastanj, mullbärsträd och vinranken mognar på friland, t.o.m. äkta fikon, bambu fuxior liksom en del fina barrträd övervintra härnera. Cypress är planterad som skogsbestånd i Börringe Österskog der de äro ända till 5-6 meter höga med oskadade grenar. Vid Lindholmen finns en liten men vacker Hickory - skog. Bokskogar är det gott om och der trivas hjortar, rådjur, harar och fasaner. I Oxie härad finns det stora och vackra bokskogar, och där finnar man även den finaste vildväxande bokvariteten den s.k. paraplyboken den heter ej på

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:13.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson.....

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

byggdemål skovsnuveboken som Prof. Carl von Sydow artikel i Kulturens fina bok kallar densamma.

I Skytte härad är all jord odlad med undantag av Markie hage och en liten men vacker ekskog vid Marieberg. Flygsandfälten på lanttungan mot Skanör och Falsterbo är planterad med huvudsakligen furuskog.

Stiger man en vacker sommardag upp på en av häradets ståtliga bronsåldersgravhögar, ser man mellan böljande sädesfält och frodiga betesfält, vari det finnes gott om Harar, rapphöns och numera också fasaner, en hel del med trappgavlar försedda kyrkar., jemte ännu några stubbemöllor. och en oräknelig hop vita bondgårdar, varav en del ännu hava halmtak, ligga inbäddade i lummiga planteringar. I gränsarna mellan de skilda egendommarna finns det ännu s.k. "die" (eller jordvallar) vilka för ett tretiotal år sen voro allmänna och planterade med sydkånes träd, pilarne, vilkas grenar användes till allt möjligt. Tråket nog är snart pilenø saga all här nera i Skåne.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:14.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson.....

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Detta har jag intalad i Doktor Polacks gramofon
Wiens videnskabs arkiv.

Kansje salskafved skulle ville höre en spöjhistorja, så
ska ja berätta en presis po samma mål som ja hörde den af en
af fars gamle dränge. Ja va jo ente så gammal do ja hörde den
för än ja hadde börjed skolan, men ja kommer den liaväl ihu
som om ja hadde hörd den igår.

Spöhistorjen berättades af Fars gamla dräng po detta
vised:

Du kan tro, ad do ja va ong, so va ja ude o körde en natt,
rätt som ja kör so möde ja en ärestas, di kastade si opp i vong-
nen for mig, å do kunne inte öjgen dra lassed. Håred reste si
rätt opp po hovede po mi, men som ja hadde hörd ad do di fick
spöje ti lass skulle di ta de vänstra bagjuled of, Ja ble vell
ente kvick of vongnen o to juled of o smet de i karran so de
rongade, o opp igen o slo smäll po öjen og nu bar de vell in-
te of og de so de glode i julnafved. O nu fick spöged vell in-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:15

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson...

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

-te nu bråt of vognen, o håle opp julagsellen. O do ja kom him
så satte ju ögen norr i stallet og gick sien ing i stuen og la
mi uden ad tenne jus. Etter som ja viste rede po ad ja ente
skulle si nåd forr än solen va oppståen så te ja i stille o la
mi o hadde ja inte varred klog nock ti de, uden snacked eller
tän jus så hadde ja blev dåli. Men hemmamor ble rädde o trode
ad ja va blev tosed men ti sist forstå liaväl ad ja hadde vad
ude for spöje o lo mi varra i fridet ti solen va oppståen. O
sien den va oppståen so jore de ente nåed ad man snackade om
de for do hadde inte spojed magt mer.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 8978:16.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson.....

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

Norr di har kommed forr spöje o bled sjuve sa kjenar de inte ti nåd ad söja doktore för di kan inte jälpa de, uden do ska man söje klog o do bör man ~~erkännerax~~ röjes eller slöfves ofver en forr de jälper sekert.

Rögelsen skolle varre of ni slaf o samlad sann hans afton etter ad solen e norgåen. Nor di skolle röjes so di si po golled i bara linnede me ett lagen ofver hovede o de skulle varra sie solen va norgåen og allt skulle ske tiennes, sien to den som skulle röja en lertallrik o la po den nonna klara torra glöer sien la han röjelsen po torre glöorna som de nu började o rya so to han tallriken o förde den rundt omkring ^{hovede} po den som skulle röjes tre gånger og sien tre gånger rundt omkring bröstet, sien tre gånger rundt om hvär arm, sien tre gånger fram och tilbage unger hvär nöfve, sien tre gånger omkring hvärt ben og sien tre gånger fram o tilbage unger hvärt fodebla. Sien röjedes de aved tre gånger om hvär kropsdel norrifrå o opped. Sien rätt om igen oppifrå o norr tregånger kring hvär kropsdel o så va röjningen slut og so skolle den röjede leja si ti og

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:17.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

sova ente si nåd for än solen va oppståen.

Do man skulle stöfva bli ofver en som hadde kommed for nåed so skulle man ha tre slafs bli ratet bli, arfd bli og ljarke bli. og de siste skulle varre stollod frå en Kjarke. Do man nu hadde alla slafs blien so skulle där lies litt af vär sort i en stäfvesje o smältet do i den, sien so skulle der håles ett träske me vann i ofver den sjufva o deri slos blied af stöfve sjeen egenom en toses ~~es~~ o ju varre de spragede o snorrede i vanned ju varre plogedes spöje for ad de skulle lömne den sjuva og af de stelne blieds form kunne man se i va slafs hann spöjed hedde varred.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:18.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Råghöst för och nu.

Nu e de inte nåd o höste ru, forr nu jorr jo sjelfbindar-
en allt arbejd, ett helt anned va de forr ~~25~~ ⁵⁰ år sien
for do so hadde man jille do man högg ruen me le. Etter at da-
en förud ha boded en hel del qvingor o manna ti ad hugga. Tilie
om marnen så slifvede dränganne sine leor, men tösen hon släjt-
tede et jimmer lomm, som skulle edes ti midda. Sien di do hal-
de et groftbrö o syltemilk, sil o pantofflor o syffved skjär-
red milk te davre. Började stordrängen o hugga ve den ena si-
en po rustiked o der etter skulle tösen o storpojen ta opp o
bin/ge sien so kom dalljarne o qvingarna eller po samma vis
o der etter kom far säl o pojane o dro samman. Do (norr) de
do ble lennemidda so kom gräbban me stora sejled smör mad me
fårost po eller om di hadde slajted bi so va der en en hon-
ningkaga po vör mad, o om di ville ha en brännevinssup so
haddegräbben osse brännevinsflaskan. Do (norr) de do ble mid-
da so sto lommesoppan po de långa bored i stuan o sien man do

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:19.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson.....

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

et o druket kaffe so började arbejed igen ti de ble middafton.
So va bored duked me länge fösk sinnop o pantofflor o do man
do fick et de. So hogg man ti kväll, o do hadde fruentimmern
kogt en mied go milkerisengröd me smöjholla o milk te åd man
den. O etter all den många o goa maden o de stufve arbejed
sof man mied godt.

Intalat av mig i Lund till Dr Pollack på gramofon
skifva till Kongl. Witterhets Akademien i Wien år tror det
var 1910.

ACC. N:R M. 8978:20.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kiviksgraven, i äldre tider kallad Bredarör är Nordens förnämsta och intresantaste fornminne, blev det första Skånska fornminne som restaurerades med medel ur Gustaf Adolfsfonden.

Hur detta intresanta fornminne påträffades och hur dess finnare kastades i fängelse omtalas här nedan antecknade rannsaking.

Som av namnet Bredarör framgår var det ett stort brett men lågt stenröre som (varifrån) ortsbefolkningen utan vidare hade under årens lopp taget flera tusen lass sten till att derav bygga sina gärdesgårdar till en vacker junidag 1748 ett par stenrödjare påträffade gravkistan. Detta fynd kom som nedan omtalas att spela (ådraga) finnarne mycken förtret och lidande av kronans befallningsmän, dommare och märkliga vittnesmål. Börgan gjordes av med att ...

Till kongl. bef. ingav kronobefallningsman Christian Cronlund den 1 Juli 1748 en så lydande skrifvelse: " Den 30 sistlidne juni var undertecknad, tillika med länsmanen i orten, på Kiviks fiskeläge för att till följd av ett utspritt

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 8978:21.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

och gängse rykte, att penningar och varor blivit funna av hus-
männen Andreas Sahlberg och Lars Persson, utforska huruvida
samma rykte ägde någon grund.

Undertecknad besåg i länsmannens och flera allmogemäns
närvaro stället, där skatten skulle vare funnen, och befanns
den vara en väl uppmurad grav med sidor och gavlar av gråsten
6 alnar lång och $2\frac{1}{2}$ alnar bred, med valv av stora gråstens
hällar, varifrån ett stort stenröse varet uppkastat, men varif-
från dessa husmän taget sten till gärdesgårdar, till dess de
funnit bemälda väl uppmurade grav, den de öppnat och ej om-
talat sin upptäckt för någon, utan stilla tegat, till dess
husmannen Sven Månsson i Mellby kom och skulle hämta sten, då
han såg graven öppnad och rensad, varvid Sahlberg förvägrat
Sven Månsson att där hämta sten.

Undertecknad och de ofvriga vid undersökningen närvarande
kände sig övertygade om, att bemälda husmän funnet en ansenlig
skatt, vilket de dock alldeles förneka. Men alldenstund åt-
skilliga omständigheter göra förutnämde personer mycket miss-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978: 22.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

-tänkta att hava gjort ett ansenligt fynd, varav såväl kungl. maj:t och kronan som och jordägaren böra undfå hälften kan jag ej underlåta att ödmjukt anmäla saken hos kongl. bef. hde, på det att behörig ransakning av dommaren i orten må bliva företagen. "

Med anledning av denna skrifvelse fick domhavanden order att utlysa extra ting som hölls i Kiviks fiskläge den 23 aug. 1748, då Sahlberg och Lasse Persson framhades till rannsaking.

Kronobefattningsmannen gav tillkänna, att berörde grav vore belägen vid pass 400 alnar från landsvägen som går mellan Kristianstad och Cemrishamn.

Sahlberg inkallades först och förmanades att bekänna re- na sanningen, varefter han berättade, att han under juni månad tillsammans med Lasse Persson hämtat sten ur ett röse, varvid de, sedan de bortagit en del av själva röset, påträffat ett valv av stora gråstenshällar, vilka de upptogo, och funno en likaledes med gråsten murad grav vilken dock var alldeles tom.

Sahlberg tillfrågades ,om han kört eller i sackar bort-

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 8978:23,

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

-buret något från denna grav. Härtill svarade han nej, med undantag av att han mitt på ljusa dagen hemburit på axeln en flat stenhäll.

Härefter inkallades Lasse Persson, till vilken även ställdes förmaningen, och Lasse blev därvid så häpen att han i början ej kunde framföra ett ord; men omsidor avgav han en berättelse, som i alla delar överensstämde med Sahlbergs, med tillägg att sedan de vid solens nedgång påträffat graven, hade de hela natten eftersökt om någon skatt var till finnandes. Åkl. hade inkallat en mängd vittnen, vilka dock ej hade något anmärkningsvärt att i saken upplysa, och efter vittnesförhörets slut begåvo sig rättens ledamöter ut för att bese graven i fråga, vilken var alldeles sådan som befallningsmannen beskrivet densamma, allenast med den skillnaden att de flata stenar, som utgjort sidoväggarna voro borttagna.

På åkl. begäran uppsköts målet till påföljande dagen, då flera vittnen skulle anskaffas:

Följande dag fortsattes ransakningen, då befallningsman

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:24

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Cronlund framhade några smågossar, som gjort några fynd i graven. Så hade gossen Nils Cornelius funnet en knapp som nu företeddes vid rätten synbarligen av silver och stor som en styverslant samt illa anfrätt av ärg. Gossarne Hans Mårtensson, Krister Jönsson och Magnus Göransson hade likaledes i graven funnet en penning stor som en dubbel carolin, men något tjockare. Om denna penning hade gossarna råkat i slagsmål, varvid penningen tappats och sedermera ej kunnat igenfinnas.

Befallningsmannen uppgav, att gossarne först förnekat att de gjort något fynd i graven, men sedermera vidgått detta. På förfrågan av rättens ordförande varför de i början nekat, svarade de att blivit därtill uppmade av sina systrar samt av pigan.

Så företogs vittnesförhör, varvid skolmästaren Gustaf Walkendorph berättade att han tillsammans med husmannen Wilhelm Persson letat i grafven och funnet en metallbit, som de gifvet åt löjtnanten Öberg, vilken vid tillfället passerade förbi. Vidare berättade vittnet, att då han en gång var gäst

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978: 25.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hos Sahlberg, hade han frågat denne om han ej vid gravens upptäckande befarade något " lappri " därnere, varvid Sahlberg yttrat, att Lasse ville först gå dit ner , men sedan Sahlberg slaget eld på sin tobackspipa fick han mod att göra en grundlig undersökning i graven.

I anledning av gossarnas berättelser om vad de funnet i graven fann sig rätten föranlåten att taga Sahlberg och Lasse Persson i nytt, enskilt förhör, men ej heller nu kunde de förmås att erkänna att de gjort något fynd därnere.

Befallningsman Cronlund anmälde nu nya vittnen. Efter avlagd ed hördes löjtnant Öberg som sade sig ha hört omtalas, att i graven syntes tydliga märken efter en kittel, som stått där. Den av skolmästaren omvittnade metallbiten, som funnits i graven hade vittnet undersökt på probersten och funnet att det var en kopparbit, som antagligen utgjort spetsen av en värja.

Strandridaren Nyman och klockaren Bodén vittnade, att de själva sett märken efter att en kittel, rymmande ungefär en

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:26.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

en half tunna stått i graven.

Fältväbelen Brunnström hade hört berättas att Sahlberg och Lasse i graven funnit en kista med penningar samt silverbälten och prydnader, vilket allt de nergrävt i prästgårdsträdgården i Mellby. Vidare hade sig vittnet bekant, att Sahlberg försökt avyttra en malmgryta av gammaldags och underlig form, vilken han förmenade hava funnets i graven.

Fiskaren Per Stubb hade att berätta, att en man från slättbygden för honom omtalat att då hans fader en gång skjutsat för en kvinna som sades vara "klok" och hava reda på fördolda saker i jorden, och de faret förbi det kummel där graven sedermera upptäcks, hade hon utlätet sig, att där var gömd en skatt tillräckligt stor för både honom själv och hans barn. Samma slättbonde hade ofta i sällskap med sin fader nattetid kört förbi platsen, och då sågo de alltid gastbloss och eldflammar lysa där.

Några andra vittnen sade sig hava hört ryktet, att Sahlberg och Lasse Persson nattetid haft mycket att beställa nera

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:27.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson...

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i graven och jemväl buret tunga bördor i säckar därifrån.

Rannsakingen hade nu varat i tre dagar och befallningsmannen hade för tillfället ej flera vittnen att tillgå. Likväl, och då åtskilliga sannolika skäl och besvärande omständigheter förekommet mot Sahlberg och Lasse Persson, som skulle de i denna grav funnet en ansenlig skatt, yrkade befallningsmannen uppskov med rannsakingen och anhöll att Sahlberg och Lasse måtte tagas i fängsligt förvar, på det de ej måtte komma i tillfälle att undanrödja bevisning.

Med bifall härtill uppsköt rätten rannsakingen till ordinarie tinget och förordnade att Sahlberg och Lasse Persson skulle under säkert förvar avsändas till Kristianstads fästning.

Saken togs till förnyad behandling vid ordinarie tinget den 22 oktober, varvid Sahlberg och Lasse, som nedförts till Brosarp från Kristianstads fästning ånyo togos i skarpt förhör och uppmanades att bekänna, men utan resultat.

Nya vittnen hördes, men dessa hade sig endast bekant det

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 8978: 28.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gångse ryktet att Sahlberg och Lasse funnet en stor skatt i graven.

För ett uteplivitt vittneshörande uppsköts saken ännu en gång. Sahlberg och Lasse släpptes på fri fot mot borgen.

Sahlberg och Lasse Persson ådömdes senare edgång vilken de fullgjorde.

Som av rättegången framgår hade höga vederbörande icke något annat intresse av den märkvärdiga i Europa enastående gravfyndet än att framtvinga bekännelse av finnarne att de hittat en större penningsskatt, som de undandolt.

De hade icke det ringaste intresse av själva gravstenshällarne med deras märkliga ristningar. Hade höga vederbörande därför intreserat sig för dessa hade ej gravhällarne kommit bort. En av dem hamnade till sist å Statens Historiska Museum i Stockholm men den ena var och förblev försvunnen tills för något år sen då en av de gamla stubbamöllorna skattade åt förgängelsen. Vid rifvningen av denna stubbemöllas stenfot fann man helt oförmodadt den saknade hällen inmurad så att den ej

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:29.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson.....

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

syntes. Denna som nu åter är ibland sina gamla gravhällar på sin ursprung. plats är ju rent underbart att den skulle komma i dagen vid restaureringen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:30.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

På underliga vägar. efter 78 år.

I slutet av 1840 talet upprördes söderslätt av en mycket sorglig händelse. Det var enda sonen till ett förmöget bondfolk i " Dalköpinge by " som under rusets inflytelse svårt mishandlade sin moder. Denna unge mannen var en ståtlig och varkar karl men genom vin och kvinor hade han kommet på avvägar. En kusin till honom (manlig) angav honom för ortens kronolänsman då länsmannen kom för att häkta honom försöke föräldrarne att gömma på en "högälle" Men läns- och fjerdingssmannen sökte upp honom. Han blev häktad och ådömd ett par års strafarbete. Innan strafftiden hade till ände lupet hade hans både föräldrar avlidet av sorg och grämelse. Då den unge mannen åter kom till sitt hem, fann till sin förskräckelse att tjenare och måhända också närboende hade stulet så mycket som var möjligt att stjäla. Kistor och skåp voro temligen renränsade men redskap och djur voro naturligtvis kvar. Bland alle de värderike saker som försvunnet var det en sak som isynnerhet grände

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:31.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

honom. Det var ett ytterst sällsynt och durbart smycke för att befinna sig i en bondfamilj ägo. Hans misstankar gingo i en bestämd riktning, men som han saknade bevis kunde han ingenting göra. Sedan den tiden har 78 år sedan runnet hän i tidens hav. So en ren händelse visade häromdagen triumferade det dyrbara smycket för en kvinna som i rätt nerstigen linie från den rättmatige ägaren harstäm till ägaren av det dyrbara smycket. Föga annade den person som visade det dyrbara smycket att en sådan hemlighet vidlådet detsamma och att den unge mannen s misstankar gatt i rätt rikt.

—————
Berättad av fars kusin Fröken Karna Sjunesson i Trelleborg. Det bortkomna var hennes farmoders som hon oförskylt fick se der det troddes finnas.
—————

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:32.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Omskrivit.

I Håsmåkrogen i Bosarp belägen å nr 8 Bösarp i gränsen mellan Bösarps och viarestads gården ägor finnes ett förvillande spöke i skepnad av en hare vilken ej kunde ihjälskjutas ehuru haglen tog i dess pels så toed rök ikring.

En mera klok jägare laddade då sin bössa med en silverknap och knäcke haren i den tron att han skulle få sig en god stek, men o ve när han upptog den döde haren befanns den bestå af en vid skingpelseärm.

Vid tinget i Trelleborg den 15 november 1684 upplästes ett Kongl. plakat vari husbönderna uppmanades varna " sina barn, tjenare och andre Löse Qvinspersoner för oloflig beblandelse befinnar sig hafvande vara i dhet för ingen uppenbarar för Fodtzlen och efter Fodtzlen legger å Lönn, dhe samme skall uthan all Nåd straffas androm till warnagell til dödhen och Båhlet."

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 8978:33.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Att bevara sin oskuld: Om du jemt bär en Japis = eller topas-sten omkring halsen, så får du kraft dertill.

Att veta om en kvinna är mö: om man låter henne lukta på pulver av förbränd murgröna, eller om hon luktar på pulverserad fetknopp. är hon ej kastar hon genast urin.

Att förekomma avslag av ett fruntimmer; den som har på sig spåmansrot (*Carlina vulgaris*) och vändelrot (*Valeriana offic.*) , inlagda uti en bit rödt vax, behöver aldrig befara afslag av någon kvinna.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:34

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

Mannen med örekrukan.

Borta i Jordberge ligger en ätthög, som kallas Fennehög
hvilken beboss af en man som folk ofta sett gå från högen ner
till en förbiflytande bäck för att hemta vatten i ett såkallad
örekrus (ett krus med smal hals och blott ett öre) hvilket
han bär till sin bostad i högen.

Den hvita kalfven omtalas i en annan sägen sålunda. När
kreaturen förr vaktades om efterhöstarna på Jordbergegård lå-
go såväl kreatur som vaktarena ute om nätterna. Wid den tiden
uppbådades godsets hofbönder att i tur och ordning hjälpa till
med kreatursvaktandet ett dyng. Wid ett sådant tillfälle
lågo en natt alla kreaturen i godan ro med väktare på alla
sidor. När det led mot midnatt så kommer der en " hvid kal "

"vipst" var alla kreaturen i ett ögonblick uppe och "bissade"
så att vaktarena voro alldeles oförmögna att stura dem så
länga den " hvida kalen va der ."

ACC. NR M. 8978:35

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson.
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

För en del år sedan körde pre frå Torkelstorp i Kärestorp him frå malmö. Det i början af vintern om natte. Då de körde öfver Snapparp ände him till gården. Vid Jultiden dogo två af bondens fetaste svin, han trodde att det var trollen från Arrie backe som hade sitt finger med i spelet.

En man som ofta skjutsade för spöke. I Fru Ahlsted bodde en man som en gång varet i Trelleborg på återesan. får han kommen något ut från " Trelleborr " så stort lass att hästen ej kunde draga vagnen. Mannen tager så det vänstra backhjulet af ock kastar i vagnen. Pocker som han skjutsade, sade för, måste då af vagnen och hålla i vangsaxeln så att ej vagnen föll. När han kom upp i Börsarp gaf han " pocker fri igen " genom att åter på sätta hjulet. Pottentaten var då förnöjd och lät honom köra i fred.

En annan gång under tiden när han bodde i Isie var han körandes i möllan som han nu skulle köra öfwer en bäck som

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M. 8978:36.**

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

der ej hvar bro öfver måste han ju köra nera i vattnet. I detta vad fingo de nästan alltid något " trössele " att göra med så och han, ty väl kommen öfver äro hästarna oförmögna att draga vagnen vidare. Han tager då det ena hjulet af och lägger det upp på mölle lasset hvarefter han sättes sig upp och kör him med hela möllelasset utan att hafva mer än tre hjul på vagnen.

Å nr 16 Fru Ahlsted bodde det för en del år sedan en landtbrukare som tidigt en morgon skulle köra till Malmo med ett lass säd på 4 tunnor. Kommen norr om Fru Ahlsted kyrka kunde ej hästar daga längre mannen förstod vad som var å färde och var väl inte fort av vagnen och tog den högra huvudstolen av hästen och såg då att han hade själv svärte pocker på lasset der han satt med stora horn. Men att titta genom en huvudstol var riskabel ty gick det ej fort stak den onde ut ögonen på den som såg.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 8978:37

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Phytto hrd Adress: _____
Socken: _____ Berättat av: _____
Uppteckningsår: _____ Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Omgömaran.

Drängen skulle inte snacka på hela dagen så kunde hon
ej pissa.

Hyllepivor 9 för hylleskål skaras midsommars afton.

Ögen (= hästarne) kliptes på tvärt på toed på både si-
dor om rybened. sökte Rödde Hønan

Suse länge natt
får do stubben en hatt
So tar vintern fatt.

Der Anders lägger sin hatt
Der ligger den till Froenatt.

ACC. N:R M. 8978:38

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Säkra Rön
och
Politliga medel
- - - af - - Förfarna Svenska Landthushållarn
Carl Gustaf Boije

Till Tryckt befordrad af
Riksens Högluftiga Stränders Manufaktur Contor 1756

Sid 375 - 486 (?) Besynnerligen bör jag ej underlåta att prisa en Wäderspåman af trä, såsom den aldra bästa, och som jag sedt på många ställen. Denna göres af en half alns lång furuspån, som är på twären skuren, och tre tum bred; uti denna furuspånen inskäres en lika lång biörkesticka på längden skuren af en tums bredd, så nätt och tätt som möjligt är. Båda spånen och stickan skola vara lika tioka; men bägge så tunt häftade, som de kunna bära sig. Härtill göres en tafla som är en aln hög och half annan aln bred, uti hwilken intappas en af hårdt trä gjorder tapp, som är en tum i fyrkant och half

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 8978:39.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson.....

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

fjerde tum lång. Midt uti denna tuppen insågas den förr om-
talade spåman således, at han står rätt up och neder, den si-
dan åt vänster, som björkesticken är inskuren på , och den si-
ta sidan af spånen åt höger. Sedan kan man med svart färg öf-
verstryka taflan, at så mycket bättre derpå utmärka graderne.
Som kunna delas efter egen godtycke. När det nu skall blifwa
wackert wäder, so kroker och bäckar sig denna spån till höger,
men när han bäckar sig till vänster, så väntar han regn.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:40.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

Kommar sjusovardagen med räng varar det i sju vickor
Men kommer den torr och det rengnar uppåt dagen har det ingen
betydelse

Men kommer Pär droppenes så droppar det i alla vär och
och torn^uavär då alldrig blir.

Spela näcken skulle spelman^{man} gå till forsen en tors-
dagskväll och kasta en svart katt eller en svart höna i for-
sen och vänta resultatet Det kunde hända att han fick gå
7 torsdagskvällar i rad innan han lärde det.

Då han sen spelade dansade alla med spelmannen i teten
i vatnet så vida ej någon nykommen var rådig att avskära spe-
letränsen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978: 4/.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hur husan eller jungfrun på Höjegårn^e bjöd sin älskare på eftermiddags kaffe då " kologibyggnaderna byggdes på mitten av 1800 - talet. Hon hade förälskat sig i en hantlangare som därför först nämdes i kaffebjudandet som lydde: " Hver so god herrar hantlangare kom in och drick kaffe. Tittar försmädligt på dom andra, men sin plikt likmäktigt måste hon ju också bjuda dem och sade " Timbermän o murfän kan esse fölla mä ."

Vidare sade hon då de ej hörde det: " Timbermän o dem som murar ae nonne portlystie fyrar, ty mädan de äda, mäta o besinna bruor nästan hela daen förinna ."

~~till F A~~

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:42.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

En präst vilken själf brukade prästegården brukade hålla till me den ena av sina tjeste "töser ". En gång hade naboens kor kommet in på prästgårdens ägor. Prästen kommoderade då sin dräng att då ut och " innämna dom " Obs. Historien full kan ej tryckas.

A. 1735

En präst som säl hade prästgårdn brute håla till me den en av sina tj tösar. Naboens kör va komma in på prästen tj dr di skulle gå ud o taga hem dem. So ta pr bra forr de och löste sina kor men ble arig och pussede pr me nåd Så hade nabo man reda på att han gick till sin tös och mannen sade till tösen om du får så mied kan du vell locka pr till dig so ska ja komma me bevis so vi kan ta han hos dig om natte. Hon va glad i penga som so många e och do du do får han och regler darn så smi dig till att taga regeln från så annars kom vi inte ing. Tösen lörrade pr med att hon skulle se om han lås regeln. Jo ve de kl om marna do fruon liger och sovar brukade ska ja komma. O do du do har pr po so hosta och hält med arma o ben sa skall pr komma till So lå pr

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978 : 43.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson.

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

o skolle för min töjed och frågte va e de jo de Jerusalem.
o la mi försöga om Nicodemus kan gå ing i Jerusalem so hostale
tösen. Va tid kom i do nukodemius gick ing i Jerusalem.

Efter Nils Hanson

F A nr16.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978 44.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Prästesagor.

A präst höll vad att han skulle uppräknat alla korten under sin predikan. Han sade då i sin predikan:

" Tänk om djävulen kom ing igenom dessa rudor, och satte sina klöver i edor hjärtor då ropte ni alla spar oss milde herre god."

As 1837

Prästen på Dalkövinge präkestul och såg genom de låga fönstren att hans getebock hoppade in på kyrkogården och började äta hans kål varigenom han fick ett bra ämne och sade då:
" A der kom en å der kom två å der kom tre o nu hopp själva bocke satan in i kålen o ja står här å kan inte gjörre nåd Nu edor bockane all min kål " .

Bösarp lille päst stod på en trälåda då han predikade.
En söndag predikade han väldeligen. " Och en liten tid i sen

As 1627

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978 : 45.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

mig ! Och åter en liten tid i sen mig icke ! " Så gick bottnen af lådan och prästen sjönk ner i predikstolen så åhörarne kunde ej se honom. varför de blevo förskräckta och sprongo upp för att se var som gick åt honom. Prästen blev mycket arg och röt våldeligen at at sina andäcktiga åhörare.

" De ä ingen lönj forr de ä godsens sanning forr ja så de säl' sa min berättare. "

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978: 46.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson.

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Prästhistoria.

Kyrkoherde i Slågarp brukade hava pastorn bland andra hade han sedermera Lindsjö som fick skjöta själavården med presten låg i Lund. Men alla stora Heljdagar jul - påsk - och Pingstdagen skulle ju de andäktiga fåren offra till sin herde. Slågarpamanna överenskommo då att ej gå i kyrkan de dagarne ty då kom prästen själv och prekade för han var en pengagnid och ville själv taga offret. Det blef det samma som noll af några trogna käringar. Kyrkoherden stod för altaret och blef mäkta vred och kungjorde så i kyrkan att det ringa offer de bestått sin själasörjare gaf han åt de fattiga.

Då ljuset blir snoppad brinner det bättra.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:47.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bot mot sköfvor (Engelska sjukan).

En kvinna vid namn Johanna Dahn Daahn vid Marieberg kan 1934 ännu den gamla signerikonsten att koka samman s.k. hemmedel mot nämnda sjuka.

Enligt vad det berättats går kvinna ut och skär friska skott utav nio olika träd våra det blir ätlig o fruktan. Så t.ex. skär hon av päron, äpple, plommon, körsbär, krusbar, vinbar, hallon och två andra slags slags bärande träd vilka min berättare ej nämnde. Hemkommen kokar hon det i en gryta tillsamman med en pott osig der komjolk. Denna vätska skall över eld nio gånger. Elden skall vara upptänd lika många gånger. För en flaska sådant dekut betalas till henne 2 kr. Det märkliga är att alla som söka henne blir hulpna ja t.o.m. de som förgäfves sökt lakare bli duktiga såvida de ej äro över 40 år gamla.

Johanna Daahn har någon hemlig konst utan det nämde som hon lärt innan hon komfermerats vilket hon ej vill nämna för

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:48.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

någon ,ty då mister hennes dekott sin värkan. Hon lär dock
hafva lärt bort konsten till någon bekant flicka före hennes
komfirmation.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 8978: 49.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson.....

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kristna mitt barn men jag smider ett plog skär
till dig en smeden.

Renlighet är ett välsignad ting sa hin käringen
när hon vände särkin nyårs avton.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:50.

Landskap: Uptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Upteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

En anteckning i Christopher Molløbyggares Lilla Ahlstaads
fiolnoters uppteckningar sålydande:

" Jag Signer Mitt barn I dag För de Gula sot Siäfwer ock
Ifrån alt Slags Siäfwer, Ifrån manfolk Siäfwer ock Qwinfolks
Siäfwer, ifrån Knif Siäfwer, ifrån Stick Siäfwer, ock ifrån
Wåga Siäfwer, Ifrån Spänne Siäfwer ifrån rep-Siäfwer, Ifrån
grep Siäfwer, ifrån Bråk Siäfwer Ifrån Fängelse Siäfwer, ifrån
Gresle Siäfwer, Ifrån hökiyfwe Siäfwer och Ifrån alt Slags Si-
äfwer, Som flyger och Far I wågen och wind, Så Signer Jag mitt
barn I dag och dag Till hognad och Mig till Tröst in Namn
Faders och Guds Sons och Gud Tens helige Andes AMEN.

CHRISTOPHER Ohlsson

I Wemmerlöf 1820."

Striv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:51.

Landskap: Uppptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Upppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skärsling var ett medel att upptäcka tjufvar. År 1727 hade länsmanen, välbetrodde Nils Kjerström, på angivelse av ryttaren Per Andersson i Slågarp, instämt en hel del kvinnor i Slågarp till tinget i Klörap, för att de brukat hexeri, genom att med skärsling försöka upptäcka, vem som stulit en skäppa råg, en skäppa korn och en barkad hud från Bengta och hennes man Nils Jönsson derstädes. Bengta berättade att hon vid förlusten blivit illa vid sig och ej vetat vad hon skulle taga sig till. En kvinna vid namn Sessela hade då föreslaget, att de skulle skärsla om vem som stulit detsamma och lämnade ett såll i vilket hon lagt en psalmbok, varefter de andra åtalade kvinnorna, den ena efter den andra, hållit sållet medan Bengta och Sessela nämnde namn på misstänkta personer, Efter utalandet av följande besvärgelseformel: " jag swär wid Gud, Sancte Pehr och Sante Pähl att N.N. sjeled sakerna ." Därtill hade antingen Sissela eller Bengta, vilka ej hållet i sållet, svarat Nej! Så fortsatte man tills namnen på de misstänkta voro uppräknade, varvid sållet blott snurrat runt då ryttarnes

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:52.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

namn nämdes. Sållet visade också att sakerna voro gömda i en granbacke vid ryttarnes hem. Denna granbacke hade derefter undersökts. Bengta och Sessela dömdes till 10 dalar Silfver mynts böter vilka skulle tillfalla Store Slågarps kyrka.

I rättegångsreferatet framgår ej hur sållet skulle hållas. Skärsling har fortlevat ända in i våra dagar nästan och en gammal kvinna har berättat för mig hur det gick till. Man skulle ta ett så kalle " rusåll " flätat av pilträds spånor. Sållet ställdes på " karmen " och i dess sidor stack man in tvenna hemmasmida saxar med öron således ej ullsaxar. Inne i sållet å dess nedre karm lades en gammaldags psalmbok (tryckt före nuvarande gamla psalmboken av år 1819) En kvinna stod på vardera sidan av sållet vilket de sakta lyfte under saxens nedersta öron på des närmast sållet varande pekfinger. Härefter skulle signelseformuläret läsas jente namn på de misstänkta. De som sållet ej rörde sig för voro oskyldiga. Då deremot sållet surrade runt för något namn hade man funnet den skylldege.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:53.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson.....

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hundvälta

vark

Den sjuke skall lägga sig på magen över " stuedars töskeln
ti fostoen " och trampas i kors på ryggen av en kvinna som
fått tvillingar under följande signelse formel:

"Ja trampar dig för hungvältevarck
O du ska ble bra igen
men ja får allt trampa många gånger om
Ty ja har gått igenom tjorkedörren
me två tungor fire långer
onger mitt hjerta
o der för bler du bättra
o inte sämra
o när hören (linet) den blir färde
Så sätter du di norr o skättar ."

Under tiden spottades till både sidor om den sjuka och skrev
kors på golvet med vänstra handens pekfinger varefter den sju-
ka sopades med en kvast ut i förstugan. När detta var gjort

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:54.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

togs den sjuka i handen och restes upp under följande signal-
se formel:

" Nu får du inte snacka för en solen är oppståen.
ty annars blir du inte bra i din kropp."

ACC. N:R M. 8978 : 55.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson.....

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

Berättelser av Jeppe Möller i Trelleborg 90 årg.

Mitt på Trelleborgsgata låg det en rad stora stena och dervid kördes det upp s.k. knaddertång som lades vid stenarna på gatan

År 1854 börjades att stensätta gatan vid Kocks.

Bränvinsbränning i Trelleborg

Det togs en skeppa råg och kornmalt till 3 tunnor potatis vilka maldes och allt blandades i varmt vatten och sammanrördes väl,

Sedan fick det stå lufttät och gäsa i tre dyng varefter allt östes upp i bränvinspannan och koktes sådant det var. Ångan fick ej droppa tockare än ett halmstrå. Det första kallades

" läck " och var 70 - 80 % ett glas deraf rusade. Så snart det började perla och ej gick i jem stråle skulle de sluta.

Smaka på när det var bra.

Det blef 14 kannor bränvin af en tunna potatis och bränvinspriset var 1 - 1.25 kr. kannan

Potatisen kostade 2 - 3 kr. tunnan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:56.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

Trelleborg rackarn köpte hästar för fem kr. stycket. Ibland kom det ända till 15 sådana dödsdömda hästar på en gång från Skanör och Falsterbo. De voro bundna med rep om halsen och gingo efter varandra i rad med svanstaget och man afdragna ty den blef bättre då den afdrogs djuret lefvande. Rackarn stack dem ute på ett fält kallad lergrafvarna norr om dåvarande staden. ~~Rackarn stack dem ute~~ Då hästen blef stungen i bringan gan satte de sig tre gånger på ändan innan de föll och dogo. Sedan drog rackarn huden af och lät så hästkavaret ligga på platsen till hundar och fåglar föda. (Jag har en gång sett ett sådant hästkadavare ligga och uppåtes utaf tusentals kråkar, rafnar och andra fåglar.)

Svinborst skulle med en tång dragas af svinet levandes annars lydte det ej och gick i lädret. Annars kallades det "lortböste!"

Vid de omnämnda lergrafvarne norr om staden togo alla som behöfde lera ett lass årligen allt efter som det gick åt att uppklina eller laga sina hus med om sommaren.

Skriv endast på denna sida!

avskr.

ACC. N:R M. 8978:57.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne
Härad: Skjutto
Socken: San. Nöted m.fl.
Uppteckningsår: avskrivt 1942
Upptecknat av: Olof Christoffersson
Adress: Rensåkra abstad
Berättat av: Olle Jönsson (se 448)
Född år i

Fastlagslekar började om fredagen då det slogs katten af tunnan på torget. Den som slog föste botten af tunnan kallades kattedkung men den som slog tunnan sista botten ner blef fastlagskung.

Den var uppställd vid Äskelsson mitt för ångkvarnen. Ett år hade de sluppe en råtta i tunnan och då den slap ut sprang den på både män och kvinnor för att gömma sig i deras kläder. Då de hade katt i tunnan sprang den upp prästens träd der den satt och fjäste till kvällen. Ibland fortsattes leken i flera omgångar. Några hade gjort kjolar samt fastlagsris, vilket senare kostade 1,50. En del fick av sina flickor.
Senare tid togs det ringarne.

Majvisan. " Den som enta ger egg kommer vi
aldrig mer igen " eller
" Der de inga ägg fick komma vi ej igen nästa år."

Trettondedage afton gick det med stjernan på 1840 talet voro då klädda med pappershattar och en svärtad (en morian) i

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:58.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

synementet samtidigt hade de också maskar. De voro för öfrigt utklädde till morian och jesu moder m.m.

Vid bröllop voro der förridare som skulle rida och fråga om brudgummen var välkommen och sedan rida tillbaka och förkunna svaret.

En major på Haglösa kungsgård vid namn Selander Kiöld räddade i Slegsvig Holstein kriget en dansk prins på en häst som han taget från tyskarna. Han blef därför adlad. Gifte sig sedan med en garfvaredotter från Lund med vilken han fick 30000 så att han kunde sitta på gården och med sina hunda 1/2 tjuf (tjog) Begrofs norr om Trelleborgs kyrka, 12 dragoner sjöto i grafven han var då han dog 80 - 90 år gammal, 8 stycken dragoner bar honom på en likbår till grafven.

ACC. N:R M. 8978:59.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Skylts Adress: Sångåkra, Hilstad
Socken: Fru Hilstad u. fl. Berättat av: _____
Uppteckningsår: avskr. 1942 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Efter Förutsäga kön.

fru Dahlström När de svepte en räcke och de bara hade två tusan kvar Eller när en räcke var utväfd så att " sjevännanne " skulle utdragas skulle pigande taga den sista och rida häst på den ut genom dörren ut på gården och vidare tills hon mötte någon. Den i goda omständigheter födde samma slags (kön) barn som den ridande mött

" Då de vorpade skull en främmande vid inträde i stygan löfte (tigande) det vänstra benet upp så högt han kunde och då säga så högt skull,

efter En kvinna i Fjerdingslöf (mormor till min berättar)
Lovisa brukade att på Bartolomedagen lägga en bossviska ut på
Olson askemiddingen.

Afven brukade hon var gång de tvättade låta en brinnande sticka falla i luten.

Det sägs vara en gång från Månstorp gälla till Skabersjö.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:60.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

Lilla Ahlstads manna brukade då de voro samlade till byastäm-
ma löfte en stor sten i byen
Möjligen den ristade som slog sönder.

Vid ljusstöpning skulle de vara mycket "milla" så brände
ljusen vackert.

Lades något slak i taljen härskade de ej, ej heller run-
no de. Blef det hatt på ljusveken när djussa brunno kom der
främmad.

Thor sammansmidde (askeskraft i stenhammaren) folk med sin sten-
hammare. Derfor kallas giftermål för att de sammansmidas (co-
pulerar).

En som gick igen i Fuglie och Vellinge. Han var vitklädd
och sprang på sina bare fötter so stenarne stektade ikring.

Pegelow fru gick också igen .

En gammal hexa Mjölkad på en stubbeknif hon satte i en lennestol.

En man tog en bösse och sköd i smörtjernen han blef krympling.

Snogesticke bands under hästeman - som de lånat - klippe kreaturen
i stallet. Kvinnan blef 94 år gammal och kunde då ej föra födan
till munnen ej heller tugga maten.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 8978:61.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson.

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Den sista avrättningen på tingsbackarne i Vemmenhög berättad av avlidne kommunalordförande Per Hanson, Tullstorp, som var och såg på som ung gosse.

Spitsgård i P. H. föd 46, 3 år
2 som slog Saml Hans Anders i grönby ihjel. Ingen laglig väg till galjebacken. En Tobias Anderson var tillställar. En begäran en Halling en rälilig fuling vid nam Ljung. Altid vid norra sidan en spitsgård cirka 50 m . höll i var sin ände på kappen vanlig stödkäppa de voro uppby från hela härade 10 - 15 från varje sock. Nattvarden först i Tylstorp kyrka blevo de skruftade i byamän narvarand. 2 präster en prost ö.v. Palmqvist. Skjuts köra upp med den till backen der voro 4 länsmän. Hallingen hade bekänd den andra nekade Tobieson Anders hade sagt att de skulle gifva honom dödslaget annar blevo han dem övermäcket.

2 länsmän gingo for 2 efter. Tjerdingsmän sutto höllo den. Så kom de uptill backen. Halling blev först h. in till backen

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:62.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

nera på slätt mar. Skarprättaren var gömd söder om. Snidde sig väster om. Setto på vagnene med förbundne ögon. Flera män voro med fällbom, om det skulle behöfs. Två präster gingo och ledde dem fram. Boven blev sedan inled. Länsmän sade så skall du ligga men han ville inte ligga stilla. En länsman gaf honom ett slag i änden och sade ligg nu stilla annars skall fallbommen laggas på dig. Då lag han stilla ett ögonblick Stax var skarprättaren fram och skillde huf. Efter åt hoppade hufvudet tre gånger upp från jorden och gapade och rakte ut tungan. De gamla hade aldrig sitt så. Så kistor stodo vid vid de voro swärtade vari de lades och begravdes norr om backen. Rackarn skulle lägga dem i kistan sådana de voro läst fadervår. Det var kastad sand som blodet skulle rinna i som också kastades ner.

3 Steglar (hål änne) för uppe på spitsen stodo
Å Den spickades hander å den andra sattes hufv. och den tredje minst 3 alnar höga (de stodo i triangel) ett vangshjul sattes der på och deröver lades kroppen allt skulle rackarn göra.

Gamla Mårten Vallström en som var häst läkare Hans V.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:63

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gamla valst duktiga karring tog den dödes kr på ryggen och bar upp. Vallström gick bak och stödde Uppkom tog K i hufvud och V i benen

Ingen mannisk torde gå förbi vägen natt.

En dragon Ekberg en Potsehari. (Pottefar) 2 fin vastre V Duberg och Munter en glad gubbe. gick till varanda om jul. hade närmast att gå en stig till V.V. Nå säger EK ga går var som j krusar inte de höllo var ett stop bränvin Munter gick. Ekerberg lånte en fårehille av Potif upp oh lade sig på västra sidan Munter gick och munade för sig. Ekberg lade sig på väster sidan. Munter stannade och lyddes och gick igen, Ekber reste sig och rustade med fårehällen Ekberg rost... så för bannen. Munter trodde att Ljung (som varet rotten) som red rund back. Munter vände och sprang rakt fram obs. ej att stigen krökte utan stod på hufvude i en stor vattengrop och blef riktet löjad. Basade så ner om kyrkan och kom ett hus der Ekberg bodde. Munter tiggde om att de öppnade. Är änte Ekberg himma ju han ligger sade hustru. Munter ville låna några lasa ty han var våt

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M. 8978:64**

Landskap: Upptecknat av: ...Olof Christoffersson.....
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

som en gädde.

Munter ute vid smedbacken en g attehög vid Brönnestads smedja.
Hade ett lite agoment till dragon Munter sitt ag då det var jul.
Per Lars Enka och fick ett bra frukost.

En ko som kalvat på stället der han på för hand bestält logi i sommarstugan. Drin huset vid sidan om sommarstugan.
De höde M. skulle ing och ha sig en gonatsup Somstuan (har-
barjid) fick alldrig hava ljus med sig ut Munter geck ut och
lade sig Der oppnand en sin dörr och slapp in den nyfödde kal-
len Munter började och läse. Kalfven försökte och gå men ramlade.
Till sist blev K kryare och kom upp och slikade Munter på låren
Munter upp och ramlade över kafv. och blev ett jäkla skramlade.
Munter in in och sade att det var själva pocker f. bark och
ville ligga inne. Det kunde ej gå för 2 pigor låg inne, Kone
måste gå med ut och läsa för honom.

Om morgon hade han sovet gott med det var likväl samt ty han
hade känt att han hade lång rompa

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 8978:65.

Landskap: Måne Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Skytte Adress: Ålsta
Socken: Den Ålsta socken Berättat av: Olof Christoffersson
Uppteckningsår: år 1942 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Den rödbrokiga kalfven.

På samma sockneväg i Lilla Ahlsta by vid en graf, som kallas "hongehollan" brukar der om nätterna ligga en rödbrokig kalf midt på vägen så att körande måste köre utom vägen.

I Ahlsta gårdens alle är der också mycket spökeri.

Spökpilen.

I Lilla Ahlsta by i rågången söder om nr 4 egor stod der en gammal stampil vid ett litet bäckdrag, som gick genom jordvallen. I denna pil fanns det mycket spökeri. Från pilen ifråga gick der ibland fyra ljus på hvart sitt håll.

Det var för öfvrigt också farligt att gå fram der om nätterna ty rätt som det var fick der en bra knuff midt för bröstet. Denna märkelige spökpil fälades 1911.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:66.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

De Hufvudlösa ryttarne.

I Lilla Ahlstads kratt voro många rännor från isperioden, i en af dem brukade der allt som oftas komma tvenna ryttare i flygande sträck mot rännen deri de försvunno.

I samma kratt markas mötter också en gå enes man som också var hufvudlös.

"Ärestassarne" om nättarne.

På socknevägen mellan Fru Ahlsted och Westra Ahlsted i Lilla Ahlstads by strax utom Fru Ahlstads gräns har nattvandrare flera gånger mött "ärestassa" som kommet vandrades vägen framåt. Liknande har händ vid Härse eller Hürsebacken på landsvägen i Westra Ahlstads socken der hella ärestassa vandra fram om nättarne strax efter är det sådan liklukt så.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR **M. 8978:67.**

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson.
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Trollens röskorsten.

Å Wesslebjershögen i Lilla Markie står en bautasten hvil-
ken lutar mycket åt söder ty den blef ej riktet uppsatt när
Lilla Markie herren hade behagat taga den från dess ursprung-
liga plats till att begagna densamma till en grindstolpe. När
de skulle taga ner densamma hade de mycket bry och besvär och
hästarne kunde knappast draga *hem*... samma ändock de hade
förspänd 4 par. De körde dessutom sönder för jemt. Men när den
blifvet uppsatt till grindstolpe hade ej kamreren ro vare sig
dag eller natt han beslöt därför *stenen*.. skulle återföras
till sin gamla plats som också blef gjort. Nu behöfde de blott
spänne ett par hästar för stenen och de hade så nära "voll-
rännedso" och att få den upp var ej häller svårt, men de var
så rädda att de ej gaf sig tid till att sätta den rätt upp
som den förut stått.

Om Julehögtiden och vid flera andra tillfällen ser man
hur högtrollens bakar och eldar ty då rykar det upp genom sten-
en som om det varet en skorsten.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M. 8978:68.**

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

St. Åkes offarkälla
Tullstorps socken
nr 13 Bedding
1 dalr = 1 plåt battr silfvr
" Hjelp mi forr mitt tanneverk St Åke "

Per Hansen
offrade när han var på sitt 10 år nu 82 år 1927.

Kyrkogriman.

Fru Ahlstads kyrkas kyrkogrima är en gås, hon hade förut sin reda (säger Ola Trulson m.fl.) i det tomrum som fanns norr om pelaren i den stolen der pelaren står, äfven i nya stolinredningen där är ett tomrum. O.T. säger, att de gamle trodde allmänt, att gåsen sjelf gjorde sin reda som bestod af strå o fjäder han hade sjelf sett den. Mor minns, att hon som flicka sett redan, men minns ej sig hafva sett fjäder i den. Jag hör-

ACC. N:R M. 8978:69.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- de omtalas det som ung och minns såväl att jag såg efter kyrkogrimans reda, men då fanns der ej någon. De gamla omtala att kyrkogrimman för en del år sedan blef manad upp på korhvalvet der den under min skoltid sades residera vi skolbarn voro rädda att gå in på korhvalvet, nu är där ingen som tar notis om saken och säkert om några år så är där icke många i socknen som minnas det.

Enligt Ola Trulssons berättelse är ej gåsen sedd sen hans fader T. Ch. var ringare då visade gåsen sig vid en eldsvåda, det skulle då nämligen hafva brunnit i byn öster om kyrkan, folk sågo då gåsen sitta i en af korets gluggar eller på dess tinnor såsom en skydsanda för att freda kyrkan för elden.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 8978:70.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson.....

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

Tyssa en hund.

En tyoman pekade med ett bossstrå som han tog på gården åt morfars arja hund. Tello vilken genast blef rädd och drog rumpan åt sig samt sprang i skydd.

Om en bångstyrig häst strykes tigande tre gånger från manen vid manken längs utmed ryggen till romspitsen så blir den så dygden och snäll som det raraste djur.

Härde en löpare till en kaffekvarn.

Det lades en gammal stöfvelklack i elden till den blef till fnask. När de så skulle härda lades i ringen och sattes löparen på herden att vit glödgas. Förest ströddes detta fnasket på vitglödningen och sedan utsvalades det i vatten,

Till väggborr.

Gnid föster glas fint och vitglödja sedan borret Då det är vitvarp stickas det glas pulver högen när glaset börjar smelta vid jernet doppas det i vatten.

~~Skriv endast på denna sida!~~

ACC. N:R M. 8978: 7/.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

En stor sten å nr 16 F.H.

3 al. hög ofvan ord o djupt i jorden 2 al. villa 4 stora sten på ett par hästlass 2 + 3 m diameter rund jorden var kypad till den Per Pantzler skulle skudde den han satte en jernstång vid siden då sjunk han ner under stenen Pantzler blef rädet och sprang till egaren.

Sten kostade 25 kr. i sprängning borre 25 al a 1 kr al blef 70 lass lökter stengärde å nr senare är stenen återförd till grund å n 16. Asbjörckan hade kastad den dit för att då Fru Ahlsted kyrka hon hade lagt den i sin hårflätta. Då de ringde med den stora klock hade ett så faseligt ljud så att de kunde höra henne så långt så.

Klock ringdes itu när Agnete Jönsdotter faderen hette Jöns Pålson - låg obrukbar i 21 år så lagades af en son till Lars Olsson Solberge hadde han sjelf kommet så hade den fått sitt ljud igen (boommande P. Persson blef sjuk i bägge knäna (vark i 2 år sökte kloge) .. för stor del 1855-56 vatten

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978:79.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

holler när det ringnade runda hål.

Prostinnan Santeson satte upp pängekistor på loftet
tösorna ^{förande}hål på kistan och tog ut dem i offer-
källan drägen kom ifrån dans och skulle köra i den tron att
det var deras vita mar,
han låg sjuk långa tider och de trodde ej att han skulle stå
sig, vor var till å nr 1 två hunda tuktede honom (men
kan handa) tocktad honom under salsgolfvet var tomt och der
piskade han o sam nr red maran dränganne när de lade
sig vid backbords bänken. Stigström omtalar i De Nordiska
folkens Lif 1882 (?) krypta nio genom ett fyllehorn Prästen
Peter Legard som 1736 _ 69 var kyrkoherde i Håslöfs pastorat
har uti en i pastorsarkivet förvarad handskrift Monumeⁿta
Håslövensia et Bonderupensia bland annat upptecknat en be-
skrifning om två gamla gårdar.

En å nr 16 Anders Olsson skulle köra till Malmö kommun,
norr om F A kyrka kunde ej hästane dra lasse tre tunnor säd
han viste sig ej annat råd än gick af och tog ena hoestolen

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978: 73.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

af, då såg han sjelfever hin sitta på lassed, sådan skall
halvt annars mistet de ögat. Slik gissning tycks delgifva,
at i senare tjder funnits teckn eller spår till grafne jord-
källare, som fordomdag varet under bägga dessa gårdar. Å rust-
hållet Nr 2 äro och utj såkallade sommarstugan ännu i behåll
några fenster rutor med inbränd målning: en prydnad som för-
modligen utj de tider ej varet brukelig utj gemene bondestugor.
Emellertjd har man äfven til de vettgiriges förnöjelse afskrif-
vit de å samma fenster rutor varande deviser och unskrifter,
samt dem här infördt: Följande berättelse vilken tydligen är
diktad av de hovariskyldiga föllöjligar ju herremännes när-
gångighet mot hofbönderna.

När svårtepetur lurade herreman.

Det var en herreman som inte ville bli vid rätten ty vad
han lofvat ansåg sig för stor att hålla och på så vis lurade
han alltid sina bönder och torpare. Men en gång fick herreman
reda på att det ej alltid gick an att drifva med folk på det
viset. Herremannen hade nämligen gått i afkort med sjelfva

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR **M. 8978:74**

Landskap: *Upptecknat av:* Olof Christoffersson
Härad: *Adress:*
Socken: *Berättat av:*
Uppteckningsår: *Född år* *i*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Svåta pocker att han skulle göra en del arbete för honom så skulle han sedan ha sitt lifs brö hos herreman. När han utträttat sitt åtagande kom han och ville hava sin lön men blef körd på dörren. Hin omskapade sig då till en tjur och kom igen. När nu herremannen såg tjuren gå och oståde vid sin borg blev han arg och ger honom en spark i "ändan" men de skulle han inte hafva gjort ty med det samma sitter benet fast i hins röf och herremannen får hoppa på ett ben efter tjuren. Herremannen ber nu för sitt ben (sin fot) , men tjuren vill ente lemna det (den) med mindre han vill gifva honom skriftligt på att han får sitt lifs brö hos honom och att herremannen efter sin död skall flytta till han s him. Herremannen får nu stående på ett ben skrifva på tjurens länn att han ville ingå på svåta pockers vilkor.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8978: 75.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nissen

Jöns egekage la halm po si.

Kring satte gräddefadet i hyltan gick hem lo dörren upp sade knagade i porte stolpane och in kom två och med lant grät sjäg och spetshuva me en en börde so de slängde so de dondrade i gullet. Ush attan trava sa den som bar, den andra gick och städer sen sa di gröet.

Taskemän hade et gröten oh orenad i fadet sam taget en träsked som de ga hästen pinerad o salt var frot da om sunda morrn (korna kalmaod o salt) Nissen sa ush ush, spty spty spvy 'de va ingn go gröd mor kokt till oss, kom bar ett fad opp om luftholled son sädkanna nissen skulle hava.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 8978:76.

Landskap: Upptecknat av: Olof Christoffersson
Härad: Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Prästhistorior:

En påg var hos *Henselary* i Bösarp och skulle hem-
ta sin flyttningssedel. Pojken lade sex skilling på skrifbordet
till prästen som ville hava tre dalar. Prästen blef arg men
pogen sade att han hade ej lof att taga mer för det hade hans
" husbone säjd " (han var ovän med prästen) jag vit du va en
prast skall be..... så vet jag vad en pog skall butas och
tog sin spansrörskäpp och " bånade pogen med den " jag så
gjorde prästerna i den gamla goda tiden.

Skriv endast på denna sida!